

12Ainekava: eesti keele lihtsustatud õppekava

Õppeaine: **eesti keele**, tundide arv III kooliastmes **12** (65-minutilist tundi), klassid: 7.-9. klass

Kooliastme õpitulemused lahti kirjutatuna:

Õpitulemused III kooliastmes

- 1) suhtleb ja käitub partnerit arvestades olukorrale vastavalt, järgib üldtunnustatud moraalinorme, esitab oma soove, selgitab seisukohti suuliselt ja kirjalikult korrektses eesti keeles, osaleb arutelus;
- 2) valdab võimetekohaste tekstide funktsionaalse lugemise oskust;
- 3) nimetab mõnda eesti kirjanikku ja on tutvunud tema loominguga;
- 4) kasutab teabe hankimiseks eriliigilisi tekste ja erinevaid allikaid, suudab elementaarselt konspekteerida; koostab referaadi eelneva analüüsi või plaani alusel;
- 5) koostab erinevaid õpitud tarbekirju näidiste alusel;
- 6) edastab loetud või kuulnud teksti sisu suuliselt või kirjalikult korrektses eesti keeles;
- 7) tunneb eri lausetüüpe, mõistab õpitud lausemallide tähendust, kasutab neid kõnes;
- 8) järgib õpitud tähekasutus- ja ortograafiareegleid, suudab ise oma tööd kontrollida, leida ja parandada õigekirjavigu.

7. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
Mõistab suhtlemisel seisukohtade võimalikku erinevust, selgitab oma seisukohti, hangib vajaduse korral täiendavat teavet teistelt inimestelt;	Osaleb suhtlussituatsioonides, väljendab oma arvamust, kuulab teiste seisukohti, põhjendab oma valikuid näidetega tekstist või oma kogemustest.	Suuline hindamine dialoogis ja aruteludes. Õpetaja vaatlus. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, sotsiaal- ja kodanikupädevus. Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus, Kultuuriline identiteet.
annab hinnangu tekstis kirjeldatud tegelase käitumisele ja põhjendab seda viidetega tekstile, oma kogemusele või kehtivatele moraalinormidele;	Kirjeldab tegelase käitumist, nimetab tegelase omadusi, toob tekstist näiteid tegelase käitumise kohta, seostab tegelase käitumist oma kogemustega.	Suuline ja kirjalik töö (tegelase kirjeldus). Õpetaja vaatlus lugemise ajal. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Väärtused ja kõlblus.
iseloomustab tekstis kirjeldatud tegelasi plaani järgi, rühmitab neid teadaolevate tunnuste alusel;	Nimetab tekstist tegelasi, kirjeldab nende omadusi etteantud plaani järgi, rühmitab tegelasi ühe-kahe tunnuse alusel (näiteks head/pahad, põhi-/kõrvaltegelased).	Kirjalik või suuline töö (tegelaste võrdlus, tabel). Õpetaja kontrollib ülesannete täitmist. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Kultuuri- ja väärtuspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Kultuuriline identiteet.
selgitab talle mõistetavate sündmuste ajalisi ning põhjuslikke seoseid;	Selgitab, mis juhtus enne ja mis pärast, näitab teksti põhjal, miks midagi toimus, kasutab ajalisi märksõnu (esmalt, seejärel, lõpuks).	Suuline ümberjutustus, kirjalikud vastused küsimustele. Õpetaja vaatlus ja kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Õpipädevus, suhtluspädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Keskkond ja jätkusuutlik areng.
loeb jõukohast tundmatut teksti kõne tempos, õpitud teksti elementaarse ilmekusega;	Loeb tundmatut teksti mõistmise tempoga (mitte kiirustades ega takerdudes), esitab õpitud teksti	Õpetaja vaatlus lugemise ajal, lugemiskiiruse ja -oskuse testimine.	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

	selgelt ja enam-vähem loomulikult.	Hindamismudel: sõnaline tagasiside + õpilase eneseanalüüs.	
hangib tekstist teavet õpetaja juhendamisel;	Leiab tekstist vastused õpetaja küsimustele, märgib õpetaja juhendamisel tekstist olulise teabe.	Praktilised ülesanded tekstiga töötamisel, õpetaja juhendamine ja vaatlus. Hindamismudel: sõnaline tagasiside.	Õpipädevus, digipädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Tehnoloogia ja innovatsioon.
rakendab õpetaja juhendamisel temaatilise lugemise oskust, täidab endamisi lugedes sisulisi ja keelelisi ülesandeid;	Loeb teksti läbi õpetaja juhiste järgi, täidab teksti põhjal ülesandeid (vastab küsimustele, täidab lünki, märgib õigeid/valesid väiteid).	Kontrolltöö või töövihik, kirjalikud ülesanded. Õpetaja kontrollib täitmist. Hindamismudel: Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
taastab analüüsitud teksti sisu vastavalt püstitatud ülesandele (valikuliselt, temaatiliselt, kokkuvõtlikult), vajaduse korral kasutab teksti analüüsimisel ühiselt koostatud abivahendeid;	Jutustab teksti sisu ümber vastavalt ülesandele: valitud osa, teemakohased lõigud või lühidalt kogu tekst.	Suuline või kirjalik ümberjutustus erinevates vormides. Hindamismudel: Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega, hindamisleht kriteeriumidega.	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
koostab pärast ühist ettevalmistust lühikese kirjaliku ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi kavale, tugisõnadele või sõnaühenditele toetudes;	Kirjutab pärast ühist ettevalmistust lühikese teksti loetust (ümberjutustus, kokkuvõte või referaadikava).	Kirjalik töö (ümberjutustus, kokkuvõte). Õpetaja hindab kriteeriumi alusel. Hindamismudel: täheline + sõnaline kommentaar.	Suhtluspädevus, õpipädevus, digipädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
mõistab ja kasutab õpitud liht- ja koondlausemalle;	Tunneb ära ja kasutab õpitud liht- ja koondlauseid, moodustab lauseid näidiste järgi.	Grammatikaharjutused, lausete moodustamise ülesanded. Kontrolltöö. Hindamismudel: Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
mõistab ja kasutab suunamisel kõnes eri suhteid (aeg, põhjus, koht, tagajärg, eesmärk jms) väljendavaid kaheosalisi liitlauseid;	Kasutab õpetaja abiga lauseid, mis väljendavad aega (millal?), põhjust (miks?), kohta (kus?), tagajärge (mis juhtus?) jms.	Grammatikaharjutused, lausete koostamine. Õpetaja vaatlus ja kontrolltöö. Hindamismudel: sõnaline/täheline.	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

tuletab sõnu õpitud liidetega; moodustab liitsõnu;	Moodustab uusi sõnu õpitud eesliidete ja järelliidete abil, ühendab sõnu liitsõnadeks.	Sõnamoodustusharjutused, töövihik. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
kasutab kõnes sõnade käände- ja pöördedorme, analüüsib sõnavormide koostist;	Kasutab kõnes ja kirjutistes õigeid käände- ja pöördedorme, analüüsib sõna koostist (leiab tüve, liited, lõpu).	Grammatikaharjutused, sõnavormide analüüs. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
tunneb ja rakendab kirjutamisel tähekasutus- ja ortograafiareegleid, vajaduse korral abimaterjalidele toetudes või õpetaja suunamisel.	Kasutab kirjutades õigeid tähekasutusreegleid (suured algustähed, kirjavahemärgid), kasutab abivahendeid (näiteid, sõnaraamatut).	Kirjalikud tööd, dikteerimine, õigekirjaharjutused. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline, vigade arvestus.	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

8. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
hindab oma ja teiste käitumise otstarbekust ja moraalinõuetele vastavust tavasituatsioonides, iseloomustab plaani järgi tegelasi ja tegelasrühmi ning nende käitumist;	Hindab enda ja teiste käitumist moraalinormide seisukohast, iseloomustab käitumist (viisakas/ebaviisakas, aus/ebaaus), annab hinnanguid erinevates situatsioonides.	Rollimängud, arutelud, õpetaja vaatlus. Hindamismudel: sõnaline tagasiside, õpilase enesehindamine.	Sotsiaal- ja kodanikupädevus, enesemääratluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus, Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
märgab ja hindab kaaslaste käitumise (sh sõnakasutuse) sobivust, reageerib adekvaatselt kaaslaste erinevatele ja vastandlikele seisukohtadele;	Märgab, kui kaaslane käitub ebasobivalt või kasutab ebaviisakaid sõnu, reageerib sobivalt (näitab üles, räägib sellest, pakub paremat lahendust).	Õpetaja vaatlus suhtlussituatsioonides, arutelu. Hindamismudel: sõnaline tagasiside koos soovitustega.	Sotsiaal- ja kodanikupädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus. Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus, Tervis ja ohutus.
analüüsib suunavate küsimuste abil dialoogi;	Vastab küsimustele dialoogi kohta (kes räägib, millest, kuidas?), kirjeldab suhtlusviisi (viisakas/ebaviisakas, sõbralik/ametlik).	Dialoogi analüüs, küsimustele vastamine. Kontrolltöö või suuline esitus. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, sotsiaal- ja kodanikupädevus. Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus, Kultuuriline identiteet.
kasutab teabe saamiseks õpetaja juhendamisel erinevaid allikaid;	Leiab õpetaja juhiste järgi teavet erinevatest allikatest (raamat, internet, teatmeteos), valib sobiva allika.	Praktilised ülesanded teabe otsimisel, õpetaja vaatlus. Hindamismudel: sõnaline tagasiside + ülesannete täitmine.	Õpipädevus, digipädevus, suhtluspädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Tehnoloogia ja innovatsioon.
tutvustab kaaslastele ühte loetud raamatut;	Räägib kaaslastele ühest loetud raamatust, kirjeldab selle sisu, tegelasi, ütleb oma arvamuse.	Suuline esitus raamatust, raamatukaust. Õpetaja ja kaaslaste tagasiside. Hindamismudel: sõnaline/täheline.	Kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Kultuuriline identiteet.

loeb ja analüüsib jõukohast teksti ning täidab ülesandeid õpitud mõistmisstrateegiate ulatuses;	Loeb ja analüüsib teksti, täidab teksti põhjal mõistmisülesandeid (vastab küsimustele, täidab tabelit, märgib õige/vale).	Kontrolltöö, mõistmisülesanded. Õpetaja kontrollib täitmist. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Õpipädevus, suhtluspädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
esitab küsimusi teksti kohta mõistmisstrateegiatest lähtuvalt;	Esitab teksti kohta küsimusi, mis aitavad tekstist paremini aru saada (kes? mis? kus? millal? miks?).	Küsimuste koostamine tekstist, arutelu. Õpetaja vaatlus. Hindamismudel: sõnaline tagasiside.	Õpipädevus, suhtluspädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
märgistab suunamisel olulist teavet väljendavaid teabeüksusi tekstis, teeb märkmeid tekstide põhjal;	Märgistab tekstis olulise teabe (allakriipsutatult, märkmete tegemisega), teeb teksti põhjal lühikesi märkmeid.	Praktiline töö tekstiga, märkmete tegemine. Õpetaja kontrollib. Hindamismudel: sõnaline/täheline.	Õpipädevus, digipädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Tehnoloogia ja innovatsioon.
taastab õpitud teksti suuliselt erineval viisil: tekstilähedaselt, temaatiliselt, kokkuvõtlikult, tegelase seisukohalt; vajaduse korral rakendab tuttavaid abivahendeid;	Jutustab õpitud teksti sisu ümber erinevalt: tekstilähedaselt (nagu tekstis oli), temaatiliselt (ühe teema kohta) või kokkuvõtlikult.	Suuline ümberjutustus, esitus. Õpetaja vaatlus ja hindamisleht. Hindamismudel: sõnaline/täheline + enesehindamine.	Suhtluspädevus, õpipädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Läbivad teemad: Kultuuriline identiteet, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
kirjeldab abiga tegevusi ja sündmusi oma kogemuste ja eri õppeainete materjalide põhjal;	Kirjeldab juhendamise abil tegevusi ja sündmusi oma kogemustest või õpitud teemadest.	Kirjelduste kirjutamine, suuline esitus. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbivad teemad: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, Keskond ja jätkusuutlik areng.
koostab pärast ühist arutelu tekstilähedase kirjaliku ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi;	Kirjutab pärast ühist arutelu tekstilähedase ümberjutustuse, kokkuvõtte või referaadi.	Kirjalik töö (ümberjutustus, kokkuvõte, referaat). Hindamismudel: täheline + kriteeriumipõhine hindamisleht.	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
koostab õpitud tarbekirja etteantud näidise järgi;	Kirjutab õpitud tarbekirja (avaldus, kiri, CV) etteantud näidise järgi.	Tarbekirjade koostamine (praktilised ülesanded). Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus. Läbivad teemad: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

tunneb ära ja moodustab pöörde- ja käändevorme, vajaduse korral toetub näidisele;	Tunneb ära ja moodustab sõnade käände- ja pöördevorme, kasutab vajaduse korral näidisvorme.	Grammatikaharjutused, vormide moodustamine. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
tuletab sõnu õpitud liidetega, mõistab ja kasutab kõnes tuletisi;	Tuletab uusi sõnu õpitud liidete abil, mõistab tuletiste tähendust, kasutab tuletisi kõnes.	Sõnamoodustusharjutused, tuletiste kasutamine tekstis. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
kasutab õpitud lausemalle suulises ja kirjalikus tekstis;	Kasutab suulises ja kirjalikus tekstis õpitud lausemalle (lihtlause, koondlause, liitlause).	Lausete koostamine, grammatikaharjutused. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
kasutab omandatud õigekirjaoskusi iseseisvates kirjalikes töödes, oskab vajaduse korral kasutada abistavat materjali.	Kirjutab õigekirja järgides, kasutab vajaduse korral abivahendeid (sõnaraamat, näidistekst, õigekeelsusjuhend).	Kirjalikud tööd, õigekirjakontroll, dikteerimine. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline, vigade arvestus.	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.

9. klassi lahti kirjutatud õpitulemused	Õpitulemuste saavutamist toetav hindamine		Seos üldpädevuste ja läbivate teemadega kooli õppekava järgi
	hindamiskriteeriumid	kasutatud hindamismeetodid ja -mudelid	
suhtleb ja käitub partnerit arvestades olukorrale vastavalt, järgib üldtunnustatud moraalinorme, esitab oma soove, selgitab seisukohti suuliselt ja kirjalikult korrektses eesti keeles, osaleb arutelus;	Suhtleb partnerit arvestades, käitub olukordades sobivalt, järgib moraalireegleid, esitab oma arvamust korrektses vormis.	Õpetaja vaatlus suhtlussituatsioonides, rollimängud, arutelud. Hindamismudel: sõnaline tagasiside + enesehindamine.	Sotsiaal- ja kodanikupädevus, suhtluspädevus, kultuuri- ja väärtuspädevus. Läbivad teemad: Väärtused ja kõlblus, Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.
valdab võimetekohaste tekstide funktsionaalse lugemise oskust;	Loeb ja mõistab võimetekohast teksti, leiab tekstist olulist teavet, vastab teksti põhjal küsimustele.	Kontrolltöö, tekstimõistmise ülesanded. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Õpipädevus, suhtluspädevus, digipädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
nimetab mõnda eesti kirjanikku ja on tutvunud tema loominguga;	Nimetab vähemalt üht eesti kirjanikku, räägib tema teostest, on lugenud tema loomingut.	Suuline esitlus või kirjalik töö kirjaniku kohta. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus. Läbiv teema: Kultuuriline identiteet.
nimetab mõnda eesti kirjanikku ja on tutvunud tema loominguga;	Nimetab sama kirjanikku ja teda teost (kordub eelmisega).	Sama hindamismeetod kui eelmisel (kordub).	Kultuuri- ja väärtuspädevus, suhtluspädevus. Läbiv teema: Kultuuriline identiteet.
kasutab eriliigilisi tekste ja erinevaid allikaid teabe hankimiseks, suudab elementaarselt konspekteerida; koostab referaadi eelneva analüüsi või plaani alusel;	Kasutab teabe leidmiseks erinevaid tekste (teatmeteos, artikkel, veebileht), koostab teksti põhjal lihtsaid konspekte või märkmeid.	Praktilised ülesanded (teabe otsimine, konspekti koostamine). Hindamismudel: täheline + sõnaline tagasiside.	Õpipädevus, digipädevus, suhtluspädevus. Läbivad teemad: Teabekeskond, Tehnoloogia ja innovatsioon, Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
koostab erinevaid õpitud tarbekirju näidiste alusel;	Kirjutab erinevaid tarbekirju (avaldus, CV, kiri, seletuskiri) näidiste abil.	Tarbekirjade koostamine (praktilised ülesanded). Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise	Suhtluspädevus, õpipädevus, ettevõtlikkuspädevus. Läbivad teemad: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine, Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus.

		tagasisidega .Vormistuse ja sisu kontroll.	
edastab loetud või kuulnud teksti sisu suuliselt või kirjalikult korrektses eesti keeles;	Jutustab loetud või kuulnud teksti sisu ümber suuliselt või kirjalikult, kasutab korrektset eesti keelt (õige sõnajärg, sobivad sõnad, õigekirja).	Suuline ja kirjalik ümberjutustus. Hindamismudel: kriteeriumipõhine hindamisleht, täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
edastab loetud või kuulnud teksti sisu suuliselt või kirjalikult korrektses eesti keeles;	Sama kui eelmine (kordub).	Sama hindamismeetod kui eelmisel (kordub).	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
tunneb eri lausetüüpe, mõistab õpitud lausemallide tähendust, kasutab neid kõnes;	Tunneb ära erinevaid lausetüüpe (liht-, koond-, liitlause), mõistab õpitud lausemallide tähendust, kasutab neid kõnes ja kirjutistes.	Grammatikaharjutused, lauseanalüüs. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline hindamine koos sõnalise tagasisidega	Suhtluspädevus, õpipädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.
järgib õpitud tähekasutus- ja ortograafiareegleid, suudab ise oma tööd kontrollida, leida ja parandada õigekirjavigu.	Järgib kirjutades tähekasutus- ja ortograafiareegleid, kontrollib oma tööd, leiab vigu ja parandab neid.	Kirjalikud tööd, õigekirjakontroll, töö parandamine. Kontrolltöö. Hindamismudel: täheline, vigade arvestus + enesekontroli oskus.	Suhtluspädevus, õpipädevus, enesemääratluspädevus. Läbiv teema: Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.